צו א מיי׳ פ״א מהל׳

מעילה הלכה ג:

תרומות הלכה ח:

מוסף תוספות

א) סנהדרין [פג.] פד., ב) [קדושין מב: סנהדרין פד. זבחים מה. תמורה ג. מעילה יח:ן, ג) שבת כה:, ל) מנחום כה: מרומום מ"ב יבמות פט., ה) [מן הטמא על הטהור כל"לן, ו) [ומאמר קדישין כל"ל], ז) [ויקרא ה], ח) [ויקרא כב], ט) [דף לב:], י) [בילה יג:], ל) [ויקרא ד], ל) [כריתות יט.], מ) [עיי תוס' בילה לח. ד"ה וא"ר יוחנן יומא עו. ד"ה הני ה' ענויין ב"מ כא. ד"ה וכמה ב"ב כב: ד"ה וכמה

תורה אור השלם ו. רַאשִׁית דְּגֶנְךְ תִּירשְׁךְ וִיצְהָרֶךּ וְרֵאשִׁית צאנְךּ תִּתֶן לוֹ: דכרית יח ד

2. בּגְוַרת עִירִין פִּתְגָמָא ימאמר קדישין שאלתא עַר דְּבְרֵת דִּי יִנְדְּעוּן חַיִּיְא דִי שַׁלִּיט עָלְאָה בְּמֵלְכוּת דִי שַׁלִּיט עָלְאָה בְּמֵלְכוּת אנשא ולמן די יצבא יְתְנָנֵה וּשְׁפַל אֲנָשִׁים יְקִים עֻלָה: רניאל ד יד עֵלַה: רניאל ד יד

הגהות הב"ח

(**ה**) רש"י ד"ה וחכמים וכו' (ח) רשיי ד"ה ומכנים וכרי הוהיר דכתיב וכל זר לא יאכל: (ב) ד"ה מר בריה כו׳ בשוגג כשאין מתכוין:

גליון הש"ם

תום' ד"ה תתו לו. דלהנד תנאי דאסרי חמץ בהנאה. תנאי דאפרי חמץ בהנאה. יש לעיין דלכאורה לא לרין קרא כלל דהא אין יכול לקרות שם תרומי דאיסורי הנא' לאו דידיי הוי כדאמרינן ב' דברים הוי כדאמרינן ב' דברים עשאו הכתוב כו׳ כריתות דף כד ע"א:

מוסף רש"י הזיד במעילה. נהנה מן הקדש שיש בו מעילה במזיד (סנהדרין במיתה. שמים (כריתות כב:). חטא חטא מתרומה. לרוב דברים היא למודה (יח:) כתיב הכא וחטאה בשגגה מקדשי ה' וכתיב בתרומה באוכלה בשוגג ולא ישאו עליו חטא ונח ישחו עניו חטח (קדושין מב:). תתן לו ולא לאורו. מתן לו דכר הלחי לו למכול, ולח לתת לחורו להסיק (שבת בה:). בשוגג תרומתו תרומה. דאמרינן בכמה דוכחי ולא חשאו עליו חטא בהרימכם את חלבו, אינו קדוש נשיאות חטא למה מכאן לתורם מן הרעה על היפה שתרומתו

הויד. בהנאת קדש ששגגתה מעילה: ר' אומר במיחה. כדמפרש גמר חטא חטא הנאת הדש מאכילת תרומה כתיב הכא וחטאה בשגגה" וכתיב בתרומה לא ישאו עליו חטא ומתו בו וגו' (ויקרא כב): דון מינה ואוקי באתרה הכא אין לומר אוקי באתרה מה מעילה וחכ"א באוהרה. רבנן נמי אית להו גזירה שוה דר' דהא עיקר

מילתא דמעילה בהא גזירה שוה גמרי בפרק חמישי דמעילה (דף יח:) בברייתא גבי פגם ונהנה ובדבר שפגם נהנה ובתלוש מן הקרקע ובשליח שעשה שליחותו כל הני מתרומה גמרי בה ואזהרה נמי מתרומה גמרי מה אכילת תרומה סוסיר דכתיב (4) לא יאכל קודשי אף הנאת הקדש דמעילה הזהיר ומיהו מיתה לא גמרינן מינה כדמפרשי רבנן טעמייהו בסנהדרין [פד.] דמיעט רחמנא בתרומה ומתו בו והאי בו מיעוטא בו ולא במעילה וכן עיקר: מאי טעמא דרבי גרסינן: ומינה. היינו נרגא. כלומר וכיון דמיתה מהכא נפקא לן על כרחיך הכי תילף ומינה מה תרומה מיתה הכתובה בה אאכילה כתובה דהוא כזית אף מעילה אין מיתה עד דאיכא כזית וליכא למימר דתנא הכי תאמר במעילה שחייב בה מיתה בפחות מכזית: ומסקיף לה גרסינן: ומסקיף לה רב פפא. להני דשדו ביה נרגא: ממאי דרבי. בתרומה כרבנן דפליגי אדאבא שאול סבירא ליה דבעו כזית בתרומה דילמא כאבא שאול סבירא ליה ושפיר מצי למילף מינה מיתה במעילה דהיא בשוה פרוטה מתרומה אפילו לפחות מכזית: מר בריה דרבנא המר. הה מתניתה דלעיל^ש בשיבושה איתני בבי מדרשא והכי קאמר סיפא לא אם אמרת בשאר מצות שכן לא חייב בהן קרבן בשוגג (כ) שאין מתכוין לאותה מלאכה כשוגג שמתכוין לאותה מלחכה: שחם נסכוין לחתוך חת התלוש. שהוח מתכוין לדבר המותר וחתך את המחובר שאפילו בשבת פטור דמלחכת מחשבת בעינוי שיתכוין לחתיכת מחובר ומיהו שגג בשבת שאינו יודע שהוא שבת או אינו יודע שהמלחכה זו חסורה: מחמר במעילה

שאם נסכוין כו' שמעל. כגון היו כאן גיזי חולין וגיזי עולה ונתכוין ליטול של חולין והלכה ידו על של עולה ומכיר הוא מי עולה ומי חולין אלא שנסתכל במקום אחר דהיינו שאין מתכוין למעשה זה וחייב מעילה דוחטאה בשגגה כל דהו כתיב ולא כתב בה מיעוטא כדכתיב בשבת מלאכת מחשבת וכתיב בשאר מצות אשר חטא בהי פרט למתעסקט והיינו מתעסק שמתעסק בדבר אחר ובא זה לידו: ר"ג בר ילחק אמר. הא לא הוה ליה למיתני דהא בשאר מצות נמי אם היה מתעסק בחתיכה ואפי׳ בשל היתר ועלתה בידו חתיכת איסור ואע״ג דאין מתכוין לזו מלאכת מחשבת היא וחייב אלא הכי קאמר לא אם אמרת בשאר מצות

שכן לא חייב בהן שאין מתעסק בדבר היתר ושגג באיסור כיוצא בו כמתעסק בדבר היתר ועלה בידו איסור: **שאם נסכוין להגביה את הסלוש.** דהיינו אין מתעסק בחתיכה לגמרי ואפי[,] בשל היתר וחתך מחובר שפטור ולא עשאו כמתעסק לחתוך חלוש וחתך מחובר: מאמר במעילה שאם הושיט ידו כו'. ולא היה מתעסק בשום סיכה ואפילו בשל היתר וסך ידו בשמן של קודש שמעל: **אמר מר כמה דברים אמורים כו' דברי הכל.** קאמר ואפי׳ למאן דשרי הנאת חמץ בפסח קאמר: ססן לו. בתרומה כתיב ראשים דגנך וגו': ולא לאורו. אפי׳ היא ראויה להיסק הואיל ואינה ראויה לאכילה: אין סורמין מן הטמא על הטהור. לכתחלה שמפסיד את הכהן: בשוגג. שלא ידע שטבל זה טמא: שהיתה לו שעם הרושר. שנראית כבר לתרומה קודם שנטמא. והא דלעיל בחמץ שלא היתה לו שעת הכושר לתרום ממנו דקודם שחל הפסח היה מחובר והחמיץ במחובר וכל זמן חיבורו לא היה ראוי לחול

הזיד במעילה במיתה רבי היא דתניא 6הזיד במעילה רבי אומר במיתה וחכמים אומרים "באזהרה מאי מעמא דרבי אמר רכי אבהו סגמר חמא חמא מתרומה מה תרומה במיתה סגמר אף מעילה במיתה ומינה מה תרומה בכזית אף מעילה בכזית ומתקיף לה רב פפא ממאי דרבי כרבנן סבירא ליה דילמא כאבא שאול סבירא ליה דאמר יש בה שוה פרומה אע"ג דלית בה כזית והא רב פפא הוא דאמר דאבא שאול תרתי בעי אלא ש"מ הדר ביה מר בריה דרבנא אמר הכי קאמר לא אם אמרת בשאר מצות שלא עשה בהן שאין מתכוין כמתכוין שאם נתכוין לחתוך את התלוש וחתך את המחובר שפטור תאמר במעילה שאם נתכוין להתחמם בגיזי חולין ונתחמם בגיזי עולה שמעל רב נחמן בר יצחק אמר הכי קאמר לא אם אמרת בשאר מצות שכז לא מתחייב בהן שאין מתעסק כמתעסק שאם נתכוין להגביה את התלוש וחתך את המחובר שפטור תאמר במעילה שאם הושים ידו לכלי לימול חפץ וסך ידו בשמן של קודש שמעל אמר מר בד"א במפריש תרומה והחמיצה אבל הפריש חמץ תרומה דברי הכל אינה קדושה מנא הני מילי יאמר רב נחמן בר יצחק אמר קרא יתתן לו ולא לאורו מתיב רב הונא בריה דרב יהושע ייאין תורמין מן ייהטמאה לטהורה ואם תרם יי בשוגג תרומתו תרומה ואמאי לימא לו ולא לאורו לא קשיא התם היתה לו שעת הכושר הכא לא היתה לו שעת הכושר ודלא היתה לו שעת הכושר היכי דמי כגון דאחמיץ במחובר אבל אחמיץ בתלוש הכי נמי דקדשה

א"ל אין יבגזירת עירין פתגמא יובמאמר

קדישין שאילתא וכן מורין בבי מדרשא

שם תרומה עליו דראשית דגנך כתיב משנדגן ודיגון לשון אסיפה והעמדת כרי הוא: **עירין**. מלאכים. כלומר תלמידי חכמים שהם כמלאכי

השרם אמרי בבית המדרש כמותי דהא דקתני לעיל אינה קדושה בשהחמין במחובר קאמר: ובמאמר קדישין שאילחא. מקרא הוא בדניאל: מורין. מוראה: כווסי. כמוחי: רב הונא בריה דרב יהושע אמר. אפילו בשהחמין בתלוש נמי קאמר דאינה קדושה:

כוותי כי אתא רב הונא בריה דרב יהושע מתתן לו דבר הראוי לאכילה ולא דבר שאין ראוי אלא לאורו והיינו אמר תרומה טמאה דלא חזיא אלא לאורו דאיסור הנאה מחתן נפקא ואם תאמר ובעל הגמרא דבעי מנהני מילי והא הנך מנאי דהך ברייתא דהפריש חמץ תרומה ד"ה אינה קדושה כיון דסבירא להו דאסור בהנאה דבר פשוט הוא דאינו קדוש ומאי קבעי ליה יש לומר דפשיטא ליה לגמרא דלא איצטריך למיתני בברייתא ד"ה אלא לרבי יוסי הגלילי דמשום דהנך דאסירי בהנאה לא איצטריך למיתני ולהכי בעי מנהני מילי לרבי יוסי הגלילי אי נמי רב נחמן גופיה דמפרש לו ולא לאורו קאמר מה"מ לפי שהיה פשוט לו דאליבא דכ״ע קתני הכי וכה״ג איכא בכמה דוכתיש:

ובינה מה תרומה בבזית. אע"ג דנקוף כל התדיר (זנחים לא:)

דממון שוה פרוטה אף מעילה דאכילה כן דהא אכילה דהקדש

ובפרק בתרא דמנחות (דף קו.) איכא למ"ד דרבי סבר

מאכילה דתרומה יליף והיאך יהיה בו

מיתה אם לא כשיעור אכילת תרומה

דבשאר נהנה ליכא מיתה אלא

אאכילה אפילו לרבי דומיא דתרומה

ואם תאמר אמאי אין מפרש לא אם

אמרת בשאר מלות שלא חייב מיתה

עד דהוי כזית בכדי אכילת פרס תאמר

במעילה דאפי׳ בעינן כזית הא תנן

בפרק הנהנה (מעילה יח:) לירף את

המעילה אפי׳ לזמן מרובה וי״ל דאיכא

נמי למיפרך דנילף מתרומה שלא יצטרף: את מעידה בבזית. מימה

לר"י דהכא משמע דמאן דיליף חטא

חטא סבירא ליה דמעילה בכזית כמו

תרומה וכולהו אית להו גזירה שוה

דפרק הנהנה (גם זה שם) יליף מעילה

מתרומה למילי טובא ורבנן לא פליגי

ארבי אלא לענין מיתה משום דכתיב

בו ולא במעילה ואם כן מ״ט דרבנן ב

דלעיל דאמרי לא אמר שוה פרוטה

אלא לענין מעילה אבל בתרומה עד

שיה לו כזים: בתבוין לחתוך את התלוש וחתך את המחובר.

ר"ת מפרש נמנא שהוא מחובר ג דאי

נתכוון לחתוך תלוש זה וחתך מחובר

אחר מאי איריא נתכוון לתלוש אפילו

נתכוון לחתוך מחובר זה וחתך מחובר

אחר פטור הואיל ולא איתעבידא

מחשבתו ד דתניא בהדיא בפרק ספק

אכל (כרימות כ.) היו לפניו שתי נרות

ונתכוון לכבות את זה וכבה את זה

פטור: תתן לו ולא לאורו. מור"י

דלא אינטריך למידרש מלו אלא לר׳

יוסי הגלילי דאית ליה חמץ מותר

בהנאה °דלהנך תנאי דאסרי חמץ בהנאה נפקא לן מונתן לכהן את

הקודש דבר הראוי להיות קודש או

מתתן לחודיה שאין ליתן אלא מידי

דשרי בהנאה לכל הפחות דשייכא

ביה נתינה ולכך משמע ליה למידרש

אמר

התם דוז מינה ומינה מ"מ היכי פריך הכא כ״כ בפשיטות דקאמר שדא ביה נרגא. תוס' שלק, ב. דאבא שאול. מוס' הרא"ש, ג. [ו]נתכוון לזה שחתר אלא שחשב שהוא שרותן אלא שרושב שרווא תלוש. חי' הכ"ן, ד. [ו]לא הוי מלאכת מחשבת. תוס' הרא"ש. רבינו חננאל ולא אשכחן מאן דאמר הזיד במעילה במיתה אלא

רכי. דחויא הזיד רמעילה אומרים באזהרה, ואמרינן , מאי וזעמא דררי נמר חוזא במיתה דכתיב ומתו בו בי יחללוהו, אף מעילה במיתה, ומינה מה תרומה בכזית חייב פחות מכזית פטור אף מעילה כך. יה. בין היים האי ובים האי רבי פפא דאמר אבא שאול בעי חרתי רזית נשום תרומה הדר ביה. מר בריה דרבנא אמר (לא) הכי קתני. לא אם אמרת בשאר מצות שכן לא עשה בהן שאין מתכוין כמתכויז, שאם נתכויז לחתוך את התלוש (בשדה) וחתך את המחובר שפטור, תאמר במעילה שאם נתכוין להתחמם בגיזי שמעל. ורב נחמן בר יצחק אמר שאם נתכוון להגביה התלוש וחתך המחובר פטור, תאמר במעילה שאם נתכוון להושיט ידו לחבית ליטול חפץ וסך שמן של (תרומה) [קדש] שמעל. בד"א במפריש תרומה והחמיצה אבל הפריש חמץ תרומה דברי הכל אינה קדושה, דאיק ראשית דגנך תתן לו, כלומר תתן לו תרומה מה שראוי לו לאכילה לו, ואע"פ שראוי לאורו, . בעינן לו ממש. ומותבינן תורמין מן הטמא על הטהור ואם תרם בשוגג והא אינה ראויה לו. ופרקינן שאני הכא דהיתה ... שתטמא. אבל הא דתניא שונטמא, אבל יוא דוניא הפריש חמץ תרומה בפסח דברי הכל אינה קדושה, כגון שהוכשרו החטים כ..., והחמיצו והן מחוברין קודם קצירתן שלא היו להם שעת הכושר כלל. ואמרינן מכלל דאי היתה לה שעת הכושר, כגון דהחמיצה אחר תלישה הכי נמי דקדשה. אמר ליה רב נחמן בר יצחק אין הכי נמי בגזירת עירין א היה כנו בגדדונים ק פתגמא ובמאמר קדישין שאלתא וכך מורין בבי מדרשא כואתי.